

Ioan Scurtu, Corneliu Mihail Lungu,
Istoria Academiei de Științe din România.
1935-1948, București, Editura RAO, 2014,
288 p.

Cei doi autori - profesori universitari, foști directori ai Arhivelor Statului (Naționale), membri ai Academiei Oamenilor de Știință din România - au decis să scrie istoria unei instituții științifice importante, despre care existau puține informații, cel mai adesea incerte și confuze.

Ca urmare, au procedat la cercetarea documentelor de arhivă, a lucrărilor editate de Academia de Științe din România, precum și a altor surse documentare. De asemenea, au studiat biografiile celor care au pus bazele AȘR, a președinților de secții, a multora dintre membrii acesteia.

Pe această bază au putut stabili cu certitudine **data înființării** Academiei de Științe din România, fiind identificat documentul emis de Tribunalul Ilfov în care se menționează cererea făcută de Academia de Științe din România și temeiul juridic, drept care, constatând că „toate condițiunile cerute de lege și de regulamentul legii persoanelor juridice sunt îndeplinite, cererea urmează a fi admisă, acordându-se personalitate juridică.

Pentru aceste motive,
Ascultând și concluziunile d-lui procuror,
În numele legii]

HOTĂRĂȘTE

Admite cererea făcută de asociația Academia de Științe din România, cu sediul în București, prin petiția înreg. la nr. 8697/1935 și în consecință:

Acordă personalitate juridică acestei asociațiuni.

Dispune ca grefa să aducă la îndeplinire dispozițiunile art. 16 și următorii din regulamentul legii persoanelor juridice.

Data și citită în ședință publică azi **29 martie 1935**”.

Documentul este reprodus în carte la paginile 42-43.

O altă problemă elucidată este atitudinea conducerii Academiei Române față de Academia de Științe, și anume de contestare vehementă a acesteia, mergând până a se adresa Tribunalului cu cererea de interzicere a denumirii înscrise în conformitate cu legea persoanelor juridice.

Autorii l-au numit *Un proces împotriva științei*, care s-a soldat cu respingerea acțiunii intentate de Academia Română.

Totuși, conducerea „nemuritorilor” nu a abandonat lupta și a obținut, sub regimul autoritar instaurat la 10 februarie 1938, un decret regal care prevedea: „Cuvântul Academie, singur sau urmat de alte cuvinte, nu poate fi întrebuițat drept denumire sau firmă, de nici o persoană fizică sau juridică în afara Academiei Române” (p. 137).

Ca urmare, Academia de Științe a trebuit să-și schimbe numele în Institutul de Științe, până la 6 noiembrie 1940, când a revenit la denumirea inițială (p.163-164).

În carte se prezintă pe larg activitatea AȘR și a secțiunilor sale, contribuțiile aduse la promovarea științei prin comunicări, dezbateri, publicații, premii acordate unor lucrări valoroase.

Această activitate a fost întreruptă la 9 iunie 1948 când, prin decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale, s-a decis: „Actuala Academie de Medicină și actuala Academie de Științe se integrează în Academia Republicii Populare Române” (p. 258).

Autorii au realizat scurte biografii, însoțite de fotografiile celor mai iluștri membri ai Academiei de Științe din România, inclusiv a celor șapte laureați ai Premiului Nobel.

Cititorii vor găsi lista tuturor membrilor AȘR, repartizarea lor pe Secții, cu evidențierea specială a celor care făceau parte și din Academia Română.

Un indice de nume, plasat la sfârșitul lucrării, facilitează urmărirea persoanelor care au contribuit, prin munca și prestigiul lor, la afirmarea AȘR în lumea științifică internă și internațională.

Cartea a apărut la Editura RAO, una dintre cele mai prestigioase case editoriale din România, în excelente condiții grafice.

Ioan Scurtu